

работниците, като не могли да устоят на насилията, едни напускат фабриката за винаги, а други продължили работата си.

Въпрѣки протеститѣ, правителството назначава новъ управител на фабриката — турчинъ. Фабрикаджията, въпрѣки симпатиитѣ на бившитѣ си работници, отчаянъ, опропостенъ и сломенъ отъ болестъ, морални и материялни терзания, трудове и гонения, връща се обезнадежденъ отново въ Сливенъ. Осиромашялъ до крайностъ отъ турскитѣ произволи и черна неблагодарностъ, терзанъ душевно, изнемоциялъ физически, лѣга у дома си на легло парализиранъ — „яталакъ“ — боленъ отъ силенъ ревматизъмъ. Така прекарва десетъ години въ легло,¹ при чужда прислуга, безъ да стане и шавне. И презъ 1865 година умира. Погребанъ е въ двора на сливенската църква „Св. Димитрий“.

Г-жа Аргира Жечкова — бивша дългогодишна сливенска учителка (старица на 90 години, но и до днесъ съ здрава, прѣсна паметъ) — познава и добре помни Добри Желѣзковъ. Тя твърди: „Добри Желѣзковъ повече отъ десетъ години преди смъртъта си, лежа на легло, возенъ на количка“. Разправя, че когато той е билъ боленъ, при него сж идвали извънредно много познати; всички видни граждани му сж били приятели и постоянно сж го спхождали. Отъ дветѣ страни на леглото му се намирали книги за прочитъ, които той постоянно четѣлъ. Изобщо той е билъ много ученолюбивъ човѣкъ. Добри Желѣзковъ е познавалъ основно грѣцкия езикъ. Четѣлъ е съчиненията на грѣцкитѣ класици. Знаелъ е да чете и пише на славянски и бѣлгарски. Даже боленъ въ леглото, той е научилъ на писмо и четмо бащата на сливенския индустриалецъ Бѣлчо А. Бѣлчевъ — Александрия Бѣлчевъ.

Бившиятъ членъ отъ касационния съдъ Ат. Хитовъ (починалъ презъ 1933 г.) като дете е билъ прислужникъ при

¹ Сливенската баба Мария Коджебашкина, която сега живѣе въ с. Калтинецъ, Гор. орѣховско, разправя, какъ на младини е пѣла пѣсенъта на Фабрикаджията: че той съградилъ въ Сливенъ фабрика и взелъ препитанието на много бедни, какъ последнитѣ го кълнатъ и какъ той, по наказание божие, лѣга „яталакъ“, та на сетенъ часъ го взаятъ на количка. Скрѣбна история — настроение срещу техническия прогресъ, която се е повтаряла много пѣти и, вѣрваме, ще се повтара и въ бѣдаше.